

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Andrzej Tomczyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron,

w dniu 17 czerwca 2020 r.,

w sprawie K. R. ,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania

prawomocnie zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 2 kwietnia 2014 r., sygn. akt II AKa (...),

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Z.

z dnia 19 grudnia 2013 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł:

I. oddalić wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania;

II. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Z. z dnia 19 grudnia 2013 r., w sprawie II K (...), K. R. został uznany za winnego przestępstwa z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. oraz dwóch przestępstw z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. stanowiących ciąg przestępstw w ujęciu art. 91 § 1 k.k., za co wymierzono mu łączną karę 25 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2014 r., w sprawie II AKa (...), utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie Sądu I instancji, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

W dniach 23 i 27 grudnia 2019 r. oraz 4 stycznia i 10 lutego 2020 r. skazany K. R. złożył osobiste pisma, które należało uznać łącznie za wniosek o wznowienie powyższego postępowania. Zarządzeniem z dnia 4 marca 2020 r. sędzia Sądu Najwyższego wyznaczył skazanemu obrońcę z urzędu w celu sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie przedmiotowego postępowania lub sporządzenia opinii o braku podstaw do jego wznowienia.

W dniu 3 kwietnia 2020 r. wyznaczona z urzędu obrońca skazanego – adwokat M. K. - złożyła wniosek o wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. i uchylenie wyroków Sądów obydwu instancji oraz przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Z. do ponownego rozpoznania.

Na uzasadnienie obrońca podniosła, że w sprawie wystąpiła przesłanka polegająca na tym, iż w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, przy czym istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia. Wskazała dalej, iż zarówno Prokurator prowadzący postępowanie, jak i funkcjonariusze Policji, przekroczyli swoje uprawnienia działając na szkodę K. R. w ten sposób, że przesłuchano go w czasie, kiedy skazany (wówczas podejrzany) był jeszcze pod wpływem alkoholu, a to implikowało kolejne naruszenia w postaci składania wyjaśnień w stanie wyłączającym swobodę wypowiedzi. W rezultacie, wyjaśnienia te nie mogły stanowić dowodu w postępowaniu karnym. Nadto stan K. R. powodował, że nie rozumiał treści pouczeń – a tym samym nie zdawał sobie sprawy z przysługującego mu prawa do odmowy składania wyjaśnień i przede wszystkim do korzystania z pomocy obrońcy.

W dniu 25 maja 2020 r. w odpowiedzi na przedmiotowy wniosek prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o jego oddalenie z uwagi na oczywistą bezzasadność.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Zgodnie z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. okolicznością uzasadniającą wznowienie postępowania jest wyłącznie popełnienie przestępstwa w związku z postępowaniem, gdy istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć

wpływ na treść orzeczenia. Jednak w takim przypadku przestępstwo musi być stwierdzone przez sąd prawomocnym wyrokiem skazującym (art. 541 § 1 k.p.k.).

Taka jednak sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie. Nie doszło również w sprawie do ujawnienia nowych faktów lub dowodów wskazujących na to, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze.

Analiza akt przedmiotowej sprawy wykazała w sposób jednoznaczny, że przyczyna mająca uzasadniać podejrzenie o popełnieniu czynu zabronionego z art. 231 § 1 k.k. przez funkcjonariuszy Policji lub Prokuratora prowadzących przesłuchanie, nie wystąpiła. Z akt sprawy wynika, że K. R. został zatrzymany w dniu 9 grudnia 2012 r. o godzinie 00.40, a w wydychanym powietrzu miał 1,15 mg/l alkoholu (k. 21 - 22). Natomiast do jego przesłuchania w charakterze podejrzanego doszło w dniu 10 grudnia 2012 r. o godz. 16.30 – a przesłuchanie prowadził prokurator Prokuratury Rejonowej w Z. (k. 106 - 111). Trafnie zatem wskazuje obecnie prokurator Prokuratury Krajowej w odpowiedzi na wniosek o wznowienie postępowania, że między stanem upojenia a przesłuchaniem minęło 40 godzin. W aktach sprawy znajduje się podpisane przez skazanego pouczenie o jego prawach, a z treści protokołu przesłuchania wynika, że nie żądał on obrońcy, zrozumiał swoje prawo do odmowy składania wyjaśnień, natomiast zdecydował się z niego nie korzystać, składając obszerne i szczegółowe wyjaśnienia. Okoliczności te wykluczają czynione obecnie twierdzenie obrońcy skazanego, że w czasie przesłuchania K. R. znajdował się w stanie nietrzeźwości, co z kolei miałoby wykluczać możliwość uznania treści jego wyjaśnień za dowód w sprawie. Brak zatem jakichkolwiek przesłanek do bezkrytycznego wywodzenia, że prokurator bądź funkcjonariusze Policji mogli dopuścić się przestępstwa określonego w art. 231 § 1 k.k.

Oceniając przedstawioną we wniosku obrońcy argumentację w świetle wymogów stawianych wnioskowi o wznowienie postępowania należy stwierdzić, że wskazane naruszenia prawa nie zostały stwierdzone prawomocnym wyrokiem skazującym. Sąd orzekający w przedmiocie wznowienia postępowania nie jest uprawniony do ustalania kwestii popełnienia takiego przestępstwa. Natomiast w przypadku ustalenia prawomocnym wyrokiem skazującym popełnienie

przestępstwa, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., sąd rozpoznający wniosek o wznowienie jest zobowiązany ustalić, czy istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że przestępstwo, które popełniono w związku z postępowaniem, mogło mieć wpływ na treść wyroku skazującego.

W podsumowaniu powyższych uwag podkreślić należy, że w sprawie o wznowienie postępowania nie dokonuje się na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku. Nie ocenia się w tym postępowaniu poprawności przeprowadzonego postępowania sądowego pod kątem wystąpienia względnych przesłanek odwoławczych z art. 438 k.p.k. Nie bada się również oceny zasadności orzeczeń procedujących w sprawie sądów, tak jak to się czyni w ramach kontroli instancyjnej.

W tych okolicznościach Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.